

בעניין:

1. עו"ד שחר בן מאיר

2. עו"ד יצחק בן מאיר

שניהם מרחוב אבא הלל 12, רמת גן
טלפון 03-6127878; פקס: 03-6127979

המבקשים

- נגד -

1. הליכוד - תנועה לאומית ליברלית

ע"י עו"ד אבי הלוי ו/או עו"ד ניבה הלוי
ו/או עו"ד שמואל תמיר (שורקי)

מכנרת (מושבה) ד.נ. עמק הירדן, 15105
טלפון: 04-6709330, 052-4326312, פקס: 04-6709443

Email: avi.halevy@gmail.com

2. אלקטור תוכנה בע"מ

ע"י ב"כ עו"ד ירון דוד
מרחוב ז'בוטינסקי 33, מגדל התאומים 1, רמת גן
טל' 03-7527792, פקס, 03-7527793

3. היועץ המשפט לממשלה

4. הרשות להגנת הפרטיות משרד המשפטים

משיבים 3 ו-4 באמצעות פרקליטות המדינה
מח' בג"צים

5. כב' השופט ניל הנדל, יו"ר ועדת הבחירות

המרכזית לכנסת ה-23

ע"י עו"ד דין לבנה, היועץ המשפטי לוועדת
הבחירות המרכזית, משכן הכנסת, ירושלים

המשיבים

תגובה מטעם המשיבה 1

בהתאם להחלטת בית המשפט העליון הנכבד מיום ה- 19 בפברואר 2020, מתכבדת בזה המשיבה 1 להגיש את תגובתה לעתירה, לפיה בית המשפט הנכבד מתבקש לסלקה על הסף ולחילופין לדחותה לגופה מהנימוקים שיפורטו להלן:

מבוא

טענות העותרים

1. עניינה של העתירה שבפנינו הוא בקשתם של העותרים מבית המשפט הנכבד ליתן צו על תנאי וצווים מוחלטים, שיורה למשיבים לבוא וליתן טעם מדוע לא תבוטל החלטת המשיב 5, כבוד יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת, שופט בית המשפט העליון, ניל הנדל, שניתנה בתב"כ 14/23 עו"ד שחר בן מאיר ואח' נ' הליכוד ואח' שבמסגרתה סילק על הסף את עתירתם של המבקשים, שעה שקבע כי על פי חוק הבחירות לכנסת (דרכי תעמולה), אין לו, בכהונתו כיו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת, סמכות ליתן לעותרים את הסעדים שביקשו ולהורות לו לדון בעתירה לגופה.

2. העותרים מבקשים מבית המשפט הנכבד לאסור על המשיבה 1, הליכוד, לעשות כל שימוש באפליקציה שפותחה על ידי המשיבה 2, אלקטור תוכנה בע"מ, הידועה בשם אלקטור, וכן לאסור עליהם לאפשר לכל אדם להשתמש באפליקציה, ולקבוע כי ככל שניתן לעשות שימוש באפליקציה, אזי יש להגבילו אך ורק לעובדים בשכר של הליכוד, אשר יתחייבו בכתב במפורש לקיים את הוראות חוק הגנת הפרטיות ביחס לשימוש במאגרי מידע, וכן להורות למשיבים 1 ו-2 למחוק כל מידע שנאסף במסגרת האפליקציה על כל אדם בייחס לכוונות ההצבה שלו לתמיכה שלו בליכוד ולהורות לליכוד להודיע במפורש לכל אדם שבכוונתו לאסוף עליו מידע ולאפשר לכל אדם שבכוונתם לאסוף עליו מידע לבקש למחוק המידע שמסר, ולאפשר לו להסיר המידע. עוד מבקשים העותרים לאסור על המשיבים 1 ו-2 לעשות שימוש באפליקציה במהלך יום הבחירות מתוך הקלפי בכל תחום מדינת ישראל. וכן להורות למשיבים 1 ו-2 למחוק את כל המידע שבאפליקציה ובכל מאגר מידע חלופי או מאגר גיבוי שבנתה ולמנוע מסירת מידע לעל אדם אחר מאפליקציה וממאגר המידע.

3. העותרים מנמקים את בקשתם בכך, שלדעתם השימושים שהליכוד עושה באפליקציה ובכלל זה טיוב הנתונים שנעשה על ידי הבוחרים המגלים, כי הם תומכים בליכוד, מפריס את הזכות של הבוחרים לפרטיות, יוצרים, שלא כדין, מאגר מידע, ומפריס את החובה לשמור בסוד את המידע שפנקס הבוחרים.

עוד טוענים העותרים כי האפליקציה אינה מאובטחת כראוי, כי הליכוד מתכוון לעשות באפליקציה שימוש ביום הבחירות מתוך הקלפי ולעדכן את מטה הבחירות שלו בזמן אמת לגבי שמות הבוחרים שהצביעו. השימוש באפליקציה בקלפי פוגע בחשאיות הבחירות ובטוהר הבחירות והוא מהווה הפרה של תקנה 45 לתקנות הבחירות, התשל"ג-1973, של סעיף 118א' לחוק הבחירות לכנסת (נוסח משולב), תשכ"ט-1969, וסעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959. העותרים הציגו חוות דעת – לטענתם מטעמה של מומחית - שתומכת בטענותיהם.

עמדת הליכוד

4. לגישתנו יש לסלק את העתירה על הסף מטעמן של טענות מקדמיות רבות, ביניהן, העדר סמכות עניינית של יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לדון בעתירה, היעדר עילה, שיהוי וחוסר תום לב. לחילופין לדחות העתירה לגופה.

5. העותרים מבססים את זכותם לבוא בשערי בית משפט נכבד זה בשבתו כבית המשפט הגבוה לצדק על טענותיהם לפיהן שלוש ישויות קיבלו החלטות בניגוד לחוק ו/או בלתי סבירות באופן קיצוני. הישות הראשונה היא הרשות להגנת הפרטיות, שלטענת העותרים לא הפעילה את סמכויות הפיקוח והביקורת המסורת לה על פי חוק הגנת הפרטיות ותקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע). הישות השנייה היא כב' יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית, שהחלטתו המעין שיפוטית לפיה על פי סעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי תעמולה) וסעיף 118א לחוק הבחירות לכנסת, אין לו סמכות להעניק לעותרים את הסעדים שביקשו, היא החלטה מוטעית. הישות השלישית היא המשיבה 1, שהיא מפלגה פוליטית והמשיבה 2, שהיא חברה פרטית שמעניקה שרותי תוכנה.

6. טענותיהם של העותרים בתמצית מתייחסות לניהול, אחזקה ושימוש במאגרי מידע ובטכנולוגיות, שלא כדין תוך פגיעה בפרטיותם של אזרחים.

7. לגישתנו, כפי שתפורט בהרחבה בהמשך, החלטתו של כב' יושב ראש ועדת הבחירות לפיה, אין לו סמכות להעניק לעותרים את הסעדים המבוקשים מבטאת את הדין על פי החוק והפסיקה שיצאה מלפני בית משפט נכבד זה.

8. הרשות להגנת הפרטיות מקיימת, כפי שנראה בהמשך, בניגוד לטענת העותרים, פיקוח וביקורת קפדניים על האופן שבו הליכוד מנהל, מחזיק ומשתמש בפנקס הבוחרים, שקיבל ממשרד הפנים ובמאגרי המידע שברשותו. הרשות להגנת הפרטיות מקיימת פיקוח כאמור גם המשיבה 2. העותרים לא

טרחו כלל להתייחס לטענות הליכוד, המשיבה 2 והרשות להגנת הפרטיות, כפי שנטענו בתגובותיהם לעתירה שהתברר בפני יושב ראש וועדת הבחירות, לפיה הרשות הפעילה ומפעילה את סמכויותיה לפקח ולבקר במהלך מערכת הבחירות.

9. זאת ועוד, החלטתה של הרשות להגנת הפרטיות לאפשר לליכוד להמשיך ולהשתמש באפליקציה, במהלך מערכת הבחירות לכנסת ה-23, מבטאת את גישתה המקצועית, לפיה הליכוד מנהל, מחזיק ומשתמש במאגרי המידע שברשותו כדין וכי האפליקציה מאובטחת ברמת ראויה, כפי שמתחייב על פי תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע) וכי הליקויים שהתגלו בה תוקנו באופן שמבטיח את פרטיותם של הבוחרים.

10. יאמר כבר עתה, כי הליכוד, שסבור כי הוא מנהל, מחזיק ומשתמש במאגרי המידע שברשותו באפליקציה כדין ואולם הוא הסתמך גם על ממצאי הפיקוח של הרשות להגנת הפרטיות שלא מצאו לנכון למנוע את השימוש באפליקציה. החלטה לפיה יאסר על הליכוד, 7 ימים לפני הבחירות, להשתמש באפליקציה במהלך מערכת הבחירות לכנסת ה-23 וביום הבחירות, תפגע באופן וודאי בהערכות של הליכוד לבחירות וכך בזכותם של מועמדי הליכוד לכנסת ושל מעל למיליון תומכי ליכוד, לבחור ולהיבחר לכנסת שכן מאות אלפים מבניהם, שמשתמשים באפליקציה, רואים בה כלי חוקי למימוש זכותם לבחור ולהיבחר והם מסתמכים עליה.

11. טענותיהם של העותרים לפיה זכותם של הבוחרים לפרטיות נפגעה, אינה נכונה והיא לא הוכחה. בעיות אבטחה, אינן מובילות בהכרח לפגיעה בפרטיות.

12. מהפכת המידע והתקשורת המתחוללת בעשור האחרון מציבה אכן אתגרים בפני המפתחים ובפני המשתמשים כאחד, ביניהם אתגרים מתחום אבטחת המידע, ואולם קיומם של אתגרים אלה, שהוא חלק מובנה בכל ההליכים של מחקר, פיתוח ויישום, לא אמורים להשבית את העשייה, אלא להגיב במהירות הראויה ולרפא בעיות בתחום אבטחת המידע. בישראל שהיא מעצמת היי טק יש יכולות מוכחות של כוח אדם איכותי, שיודע להגיב במהירות לאתגרים מתחום אבטחת המידע, שכפי שאכן ארע במקרה שבפנינו.

13. בית משפט נכבד זה, אינו הערכה המשפטית הנכונה שבה מתבררים תביעות של אזרחים על פגיעה בפרטיות. תביעות מסוג זה, מחייבות בירור עובדתי שמחייב ניהול פרוצדורה להוכחתן ו/או לסתירתן של עובדות באמצעות ראיות. פרוצדורה זו אינה מתקיימת בפני בית משפט נכבד זה, שיושב כבית משפט

גבוהה לצדק. כל אזרח שסבור כי פרטיותו נפגעה ואיננו סבורים כך – עומדת לו הזכות – לפנות בכל עת לערכאה המשפטית הנכונה לבירור תביעתו לפי חוק הגנת הפרטיות.

14. העותרים, כפי שנראה בהמשך בהרחבה, מבססים את עתירתם על דין, שכלל אינו קיים ושאינו מבטא את הדין המצוי, כפי שהוא על פי **חוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1982 ותקנת הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), תשע"ז-2017** בכל הנוגע לניהול, אחזקה ושימוש של פנקס הבוחרים ומאגרי מידע.

15. זאת ועוד, התשתית העובדתית שעליה מבססים העותרים את עתירתם, שמתבססת, כאמור, על תשתית נורמטיבית מוטעית, שאינה מבטאת כלל את הדין המצוי, אינה מבטאת את העובדות, כפי שהן במציאות וכפי שהוצגו באריכות על ידי המשיבה 1 בתגובה, שהגישה לעתירה שהוגשה על ידי העותרים בתב"כ 14/23, שהעותרים ביקרו להתעלם מימנה לחלוטין בעתירתם ולא להתעמת איתה.

16. החלטותיהם של כבוד יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית ושל הרשות להגנת הפרטיות, שעולות בקנה אחד עם החוק, מבטאות גם איזון ראוי בין הזכות החשובה של האזרח לפרטיות לבין הזכות של הבוחרים ושל המפלגות לבחור ולהיבחר לכנסת ולממש את זכותם הפוליטית לקיים והשתתף במערכת בחירות דמוקרטית.

17. השימוש שהליכוד עושה במאגר המידע שקיבל מרשות האוכלוסין, הינו כדין – **לצרכי הבחירות, ובכלל זה, לצורך מימוש הזכות הפוליטית הראשונה במעלה של הליכוד – לקיים שיח פוליטי עם אזרחי המדינה במהלך מערכת הבחירות, ולהעלאת היקף השתתפות של האזרחים בבחירות ואחוז ההצבעה – ולצורך מימוש הזכות הפוליטית של אזרחי המדינה להשתתף בהליכי הבחירות המתקיימים במדינה ואת זכותם לבחור.**

18. הליכוד מנהל את מאגרי המידע שברשותו ומשתמש בהם בהתאם לחוק הבחירות לכנסת ולחוק הגנת הפרטיות ולתקנות שהוצאו מכוח. הליכוד שומר על פרטיותם של האזרחים הרשומים במאגר המידע שקיבל ממשד הפנים ושל האזרחים בכלל. הליכוד, אינו מגלה למי שאינו זכאי לכך, פרטים שגילויים מהווה פגיעה בפרטיות, על פי חוק הגנת הפרטיות, והוא נקט ונוקט בכל האמצעים הנדרשים על מנת להבטיח שמירה על פרטיותם של האזרחים.

חוסר סמכות יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת

19. החלטתו של יושב ראש וועדת הבחירות לפיה אין סכמות לדון בעתירה שהוגשה לו עולה בקנה אחד עם

החוק. סעיף 17 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה) ("חוק התעמולה") קובע לאמור:

"17ב. (א) יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת רשאי, לאחר שנתן לנוגע בדבר הזדמנות להביא טענותיו לפניו, ליתן צו המונע ביצוע מעשה עבירה לפי חוק זה, לפי פרק י"א לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], תשכ"ט-1969, לפי פרק ט' לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965, או לפי סעיף 4 לחוק המועצות האזוריות (מועד בחירות כלליות), התשנ"ד-1994, או המשכתו (להלן – צו מניעה); לענין זה, "נוגע-בדבר" – חבר ועדת הבחירות המרכזית שהוא נציג הסיעה שתעמולה בעדה מהווה או עלולה להוות עבירה לפי חוק זה, או בא כוח רשימה לפי סעיף 59 לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], תשכ"ט-1969."

20. דא עקא, שהסעיף מקנה סמכות ליו"ר ועדת הבחירות המרכזית ליתן צו בגין עבירה שבוצעה לפי חוק

זה, לפי פרק י"א לחוק הבחירות לכנסת ועוד. הואיל והעותרים לא הפנו לאיזו הוראת חוק אותה,

לכאורה, מפריס המשיבים והואיל ולא הוזכר ו/או נטען כי המשיבים הפרו איזו הוראת חוק הקבועה

בסעיף 17 לחוק התעמולה אשר היא מקנה את סמכות הדין ליו"ר ועדת הבחירות, די היה כדי לסלק

את העתירה שהוגשה בתב"כ 14/23 על הסף.

21. סוגיית היקף סמכותו של יו"ר ועדת הבחירות המרכזית ליתן צו מניעה בהתאם לסעיף 17 לחוק

התעמולה נדון בהרכב מורחב בדנג"ץ 1525/15 ח"כ ד"ר אחמד טיבי נ' מפלגת ישראל ביתנו (פורסם

בנבו, 23.8.2017) ("דנג"ץ שרלי הבדוי").

22. בכל הנוגע לסמכותו של יו"ר ועדת הבחירות ליתן צו מניעה לפי סעיף 17 לחוק התעמולה, נקבע בדנג"ץ

שרלי הבדוי בדעת רוב, כי סמכותו של יושב ראש ועדת הבחירות מוגבלת למתן צו למניעת עבירה על אחד

החיקוקים המנויים בסעיף 17ב(א) לחוק דרכי תעמולה. בפסק דינה קבעה, בין היתר, כבוד הנשיאה מ'

נאור, כי רשימת החיקוקים המנויה בסעיף 17א(ב) היא רשימה סגורה, וכי היעדר ההתייחסות

לחיקוקים נוספים אינו בגדר חסר (לקונה) אלא בגד הסדר שלילי.

23. ואכן, העותרים לא טענו, כאמור, להפרה כלשהי לפי אחת מההוראות המנויות בסעיף 17א(ב) לחוק התעמולה ומשכך ליו"ר ועדת הבחירות אין סמכות להוציא צו מניעה מכוח סעיף 17ב לחוק זה, כלומר לפי חוק הבחירות (דרכי תעמולה).

24. העותרים מפנים לסעיף 118א לחוק הבחירות לכנסת כמקור לסמכותו של יושב ראש ועדת הבחירות ליתן להם הסעדים המבוקשים ואולם אין בסעיף זה כדי להקנות הנסיבות המקרה, סמכות ליו"ר ועדת הבחירות. סעיף 118א מורה לאמור:

"118א. העושה שימוש במידע פנקס או המוסר מידע ממידע פנקס כהגדרתו בסעיף 39 שלא לצורכי התמודדות בבחירות או לצורכי קשר עם ציבור הבוחרים, דינו – מאסר שנתיים או הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, התשל"ז-1977."

25. הסעיף מתייחס באופן מפורש למקרים בהם נעשה שימוש שלא לצורכי התמודדות בבחירות או לצורכי קשר עם ציבור הבוחרים. יש לדחות את פרשנותם של העותרים להוראת סעיף 118א. אין בכוחם של העותרים להוציא חלקים מסוימים מהוראות הסעיף כאשר אינם עולים בקנה אחד עם התזה שבנו. ידוע וברור כי כל השימוש של המשיבה באפליקציה הוא לצורך הבחירות הקרובות, והעותרים אינם מתכחשים לכך.

26. יושב ראש ועדת הבחירות המרכזת קיבל את עמדת המשיבים ואת עמדת היועץ המשפטי לממשלה לפיה יש לדחות את העתירה בשל חוסר סמכות עניינית וקבע לאמור:

"הפרשנות לפיה חוק דרכי תעמולה קובע הסדר שלילי בעניין הסמכות התבססה על מספר נימוקים. ראשית, ומבחינה לשונית, הסעיף אינו מסתפק בציון דברי החקיקה, אלא מוסיף וקובע חלקים ספציפיים מתוך אותם דברי חקיקה, שרק ביחס אליהם או מכוחם ניתן להוציא צו מניעה. שנית, נקבע כי הפרשנות המצמצמת משקפת את ההכרעה הערכית לפיה "ישנה הצדקה להגביל את סמכותו של יו"ר ועדת הבחירות לתת צו מניעה רק במקרים מסוימים, שבהם בוצעו עבירות הקשורות בעבותות לדיני התעמולה, שהם לחם חוקו, ולא בכל מקרה של הפרת איסור פלילי באשר הוא" (שם), פסקה 25 לפסק דינה של הנשיאה נאור). ודוקו, באותו עניין דובר על שאלת הסמכות למנוע פגיעה ברגשות דתיים באמצעות תעמולת בחירות. אותה פגיעה שנדונה בעניין טיבי נעשתה במסגרת תעמולה, ותכליתה המרכזית הייתה השפעה על הבוחרים ועל תוצאות הבחירות. חרף כל אלה, נקבע כי ליושב ראש הוועדה אין סמכות להעניק צו

למניעת עבירה מסוג זה, שכן המוקד מצוי בפגיעה ברגשות ולא בגרעין דיני הבחירות, למרות שתכלית העבירה היא להשפיע על הבוחר ועל הצבעתו ביום הבחירות. לשון אחר, בית המשפט העליון הקפיד ל"הצמיד" את היקף הסמכות של יושב ראש ועדת הבחירות לדרישות הפורמליות של סעיף 17 לחוק דרכי תעמולה.

טעם נוסף שהוזכר בעניין טיבי עוסק בקיומן של סמכויות מקבילות. ככל שמדובר בתעמולת בחירות שתוכנה הוא מעבר על החוק – קיימת סמכות לגורם אחר למנוע את ההפרה: "היעדר סמכות כאמור ליו"ר ועדת הבחירות אין משמעה היעדר הסדרה. תעמולה שתהווה הפרה של חוק, שאינו מנוי בסעיף 17ב(א), תוסדר במסגרת הדינים הרלוונטיים ובאמצעות פנייה לערכאה המתאימה" (שם). (מבחינה פרשנית, יש להבחין אפוא בין תחומים שכלל אינם מוסדרים, לבין תחומים שהוסדרו באופן עקרוני, ושביחס אליהם הסעד המבוקש מיושב ראש ועדת הבחירות המרכזית הוא לפעול במקביל לרשות או הערכאה המוסמכת, בהעדר פעולה מצידם (וכן השוו וראו תב"כ 8/20 הליכוד נ' העבודה (2.02.2015) סעיף 18 להחלטת כב' השופט ס' ג'ובראן).

המחוקק שקל היטב מהן הסמכויות שיש להעניק ליושב ראש ועדת הבחירות. ממלא תפקיד זה הוא שופט מכהן של בית המשפט העליון, ובמסגרת תפקידו כיושב ראש ועדת הבחירות מוענקות לו סמכויות רחבות, בתחומים השונים מתחומי סמכות השיפוט הרגילות, כגון קביעת תקנות, הוראות שעה והשפעה על תקציב הוועדה. ככל הנראה, הדין הגביל את סמכותו של יושב ראש ועדת הבחירות להוציא צווים למניעת ביצוע מעשי עבירה מסוימים ומוגדרים כדי לאזן את כוח ההכרעה שניתן לו, דהיינו הכוח לעצור פעילות בניגוד לדין. זאת בסעיפים מוגדרים וכתובים עלי ספר חוקים.

4. כאן, קריאה וקריאה חוזרת של העתירה מבהירה בבירור כי היא עוסקת, למעשה, בפגיעה בפרטיות של האזרחים המופיעים במאגר, הגישה שיש לגורמים שונים למידע האישי שלהם, וטענות בדבר פרצות האבטחה המצויות באפליקציה. כך הצהירו העותרים עצמם וכך עולה מהפרק העובדתי והפרק המשפטי של העתירה. אלה סוגיות חשובות ואף חשובות מאוד. כך במדינה דמוקרטית, כך במדינה יהודית. ברם, וכפי שטענו העותרים עצמם, דברי החקיקה שהפרו משיבים 1-3, לשיטת העותרים, מצויים בחוק הגנת הפרטיות או בתקנות מכוחו. דברי חקיקה אלה אינם מנויים בדברי החקיקה שנקבעו ושפורטו בסעיף 17 לחוק דרכי תעמולה, ולכן לפי הלשון אין ליושב ראש ועדת הבחירות סמכות להוציא צווים למניעת הפרתם. תוצאה זו אף אינה מסכלת את התכלית הראויה – למנוע הפרה של הוראות חוק הגנת הפרטיות, לרבות בהקשר של בחירות. ישנה רשות האמונה על אכיפת דינים אלה – הרשות להגנת הפרטיות – שצורפה כמשיבה לעתירה. לא זו אף זו, בעתירה צוין במפורש כי "הרשות להגנת הפרטיות... אינה ממלאת את תפקידה ומאפשרת למפלגות ובהן הליכוד, להפר את פרטיות אזרחי ישראל בריש גלי בתקופת מערכת הבחירות, ועל כן עתירה זו". לאמור, ובלי להביע עמדה לגבי נכונות הטענה, העותרים עצמם מכירים בסמכות הרשות,

ותכלית העתירה היא לגרום לרשות לבצע את תפקידה או לעקוף את הרשות באמצעות מתן צו מניעה לפי חוק דרכי תעמולה.

לא למותר להדגיש שוב כי כפי שצוין – העותרים לא מיצו הליכים קודם להגשת העתירה. אין לקבל את טענתם לפיה לא עשו כן מפני שקיימת מלכתחילה הסתברות נמוכה כי הפניה המוקדמת תישא פרי ותיענה בחיוב. הפניה המוקדמת אינה נתונה לאומדנא של העותר. לא פעם מעוניין האחרון להגיע מיד לבית המשפט, מבלי לצעוד בדרך מקדמית. בהקשר זה יוזכרו שלוש הנקודות הבאות: ראשית, לעיתים פניה מוקדמת מייטרת עתירה או חלקה, גם באופן בלתי צפוי. שנית, הפניה המוקדמת עשויה להוביל לליבון עובדתי טוב יותר בטרם הגשת עתירה, ובכך לתרום למיקוד המחלוקת. שלישית, העותרים לא פנו אל אף אחד מן המשיבים, ולא רק אל הליכוד. כאמור, רשימת ש"ס טענה כי כלל אינה משתמשת באפליקציה, וכי לא היה מקום להוסיפה לעתירה. בנוסף, מן החומר עולה כי העותרים לא פנו גם אל הרשות המוסמכת בטרם הוגשה העתירה, חרף הכרתם בכך שהסמכות למניעת הפרת דיני הפרטיות מצויה לפתחה. בראי זה עולה כי תכלית העתירה היא, למעשה, להורות לרשות המוסמכת על אכיפת הדין. מעבר לכך שסמכות זו בוודאי אינה מצויה בידי יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית, מדובר באי-מיצוי הליכים בסיסי ביותר במשפט המינהלי.

העותרים נתנו דעתם לקושי במישור הסמכות, וציינו את סעיף 118א לחוק הבחירות. סעיף זה אוסר שימוש או מסירת מידע מפנקס הבוחרים "שלא לצורכי התמודדות בבחירות או לצורכי קשר עם ציבור הבוחרים". ברם, אצלנו התשתית העובדתית – גם זו שפרשו העותרים – אינה מלמדת כי השימוש באפליקציה נועד לצורך אחר מלבד התמודדות בבחירות או קשר עם בוחרים. לפי התשתית שהונחה, כל כולה של האפליקציה לא נועדה אלא לשם קשר עם בוחרים שלא הצביעו ביום הבחירות, ולצורך הנסיון לשכנעם להצביע. אין תשתית עובדתית או משפטית לתחולת סעיף 118א לחוק הבחירות במקרה דנן. החוק, על פניו, מתיר מסירת מידע מפנקס הבוחרים לצורכי התמודדות בבחירות או לצורכי קשר עם ציבור הבוחרים, מבלי שהוספה הסתייגות למונחים אלה. יוצא כי על סמך החוק והפסיקה הקיימים, אין בכוחו של סעיף זה להעניק סמכות ליושב ראש ועדת הבחירות לדון בעתירה זו.

אי צירוף משיבים הנוגעים לדבר שעלולים להיפגע מהחלטת יושב ראש ועדת הבחירות

27. לדעתנו, יש לסלק העתירה על הסף גם משום שהעותרים לא צירפו משיבים שנוגעים בדבר שעלולים היו להיפגע מהחלטתו של יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית וגם מהחלטתו של בית משפט נכבד זה. הואיל וביום הבחירות מותר, על פי פרקטיקה הנוהגת עשרות שנים, לחברי ועדות הקלפי ולמשקיפים לנהל רישום ידני של הבוחרים שממשו את זכותם והצביעו (להלן: "רשימת המחיקות")

– רישום המסתמך על הכרזת מזכיר הקלפי על המספר הסידורי של הבוחר בפנקס הבוחרים ועל מחיקתו מהפנקס השני "פנקס המחיקות" - והואיל והשימוש באפליקציה נועד להחליף ו/או להשלים את הרישום ב"רשימת המחיקות", נמצא כי אין כל רלוונטיות לתקנה 45 לתקנות הבחירות לכנסת, תשל"ג-1973.

28. אשר על כן, על העותרים שמבקשים לאסור שימוש באפליקציה לעדכון מטות הבחירות אודות הבוחרים שהצביעו בקלפי מסוימת היה לצרף כמשיבים לעתירה שהגישו לכבוד יושב ראש וועדת הבחירות המרכזית ולבית משפט נכבד זה את כל הסיעות בכנסת, שכן הן עלולות להיות מושפעות מכל החלטה שתתקבל בעניין.

חוסר תום ליבם של העותרים

29. עובדה ידועה היא, כי לא רק המשיבה 1 עושה שימוש באפליקציה המבקשת לייעל את ניהול הבחירות את יום הבחירות ואת ההליך הידני בבחירות שהתקיים עד היום, אלא גם מפלגות אחרות, דוגמת כחול לבן (ר' לדוגמה כתבה [בדה-מרקר ובכלכליסט](#)). מפלגת ישראל ביתנו משתמשת אף היא באפליקציית "אלקטור" במערכת בחירות זו.

30. הואיל ומהות העתירה אינה שמירה על טוהר החוק וטוהר הבחירות ולא אלו אשר עומדים לנגד עיני העותרים, אלא תמיכה בצד פוליטי מעוניין, הרי שהעותרים נגועים בחוסר תום לב מובהק שעה שלא עתרו באופן דומה נגד יתר הסיעות אשר עושות שימוש באפליקציות דומות, וגם משכך יש לסלק על הסף את העתירה.

היעדר זכות עמידה

31. כבוד יו"ר ועדת הבחירות התבקש לסלק את הבקשה שהגישו העותרים על הסף גם על בסיס כך שלעותרים אין כל זכות עמידה בפני יו"ר ועדת הבחירות, בבקשה לקבלת צו מניעה לפי סעיף 17 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959.

32. העותרים מבססים את בקשתם לקבלת צו מניעה על סעיף 17 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), ואולם עיון בהוראת סעיף 17 מלמד על כך שלמבקשת, אין זכות להגיש בקשה לקבלת צו מניעה המסתמכת על הוראת סעיף 17 לחוק כפי שפורט לעיל.

33. סעיף 17ב לחוק מעניק אפוא זכות לקבל צו מניעה בנסיבות המתוארות בו, אך ורק לצד הנוגע בדבר: "נוגע-בדבר" – חבר ועדת הבחירות המרכזית שהוא נציג הסיעה שתעמולה בעדה מהווה או עלולה להוות עבירה לפי חוק זה, או בא כוח רשימה לפי סעיף 59 לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], תשכ"ט-1969.

34. העותרים אינם עונים להגדרת "נוגעים בדבר" אלא אנשים פרטיים והחוק לא מעניק להם אפשרות להשמיע טענותיהם בפני ועדת הבחירות המרכזית לכנסת.

דחיית העתירה לגופה

35. הליכוד קיבל את מאגר המידע שהוא משמש אותו, במהלך מערכת הבחירות לכנסת ה-23, בהתאם לסעיף 39 לחוק הבחירות לכנסת (נוסח משולב), תשכ"ט-1969, שמעניק למפלגה שיש לה ייצוג בכנסת ולמפלגה שנרשמה לפי חוק המפלגות, את הזכות לקבל מהמדינה מאגר מידע, שכולל מידע אודות כל בעלי הזכות לבחור לכנסת ופעל בהתאם לחוק "לצורכי התמודדותה בבחירות ולצורכי קשר עם ציבור הבוחרים".

36. השימוש במאגר המידע, שהליכוד קיבל ממשד הפנים, נעשה במסגרת מערכת הבחירות הכלליות לכנסת, כלומר "לצורכי התמודדותה בבחירות ולצורכי קשר עם ציבור הבוחרים".

37. לגישתנו, אין זה בתחום סמכותו של יושב ראש ועדת הבחירות לדון בטענות העותרים לפיהן המשיבה 1 פוגעת בפרטיות של אזרחים, שכן עניין זה הוא לסמכותו של בית המשפט, אך אפילו נניח לצורכי הדיון בלבד, כי יש בשימוש שהליכוד עושה במאגר המידע שלו משום פגיעה בפרטיות, והמשיבה 1, אינה סבורה אלא כופרת בטענה זאת, הרי שבנסיבות המקרה של שימוש במאגר המידע שהתקבל מהמדינה כחוק, במסגרת מערכת בחירות כלליות לכנסת המתקיימת על פי החוק, המשיבים נהנים מהגנות המפורטות בסעיפים 18(א)(ב)(ד) לחוק הגנת הפרטיות וכן מההגנה שבסעיף 18(3) לחוק הגנת הפרטיות.

מאגר המידע שהליכוד משתמש בו במערכת הבחירות לכנסת ה-23

38. מאגר המידע שהליכוד משתמש בו, במהלך מערכת הבחירות לכנסת הוא מאגר מידע שהליכוד קיבל מהמדינה, בהתאם לחוק הבחירות לכנסת.

39. המשיבה 1 משתתפת בבחירות הכלליות לכנסת מאז היווסדה. במסגרת הקשר השוטף שהיא מקיימת עם הציבור הכולל את חבריה ואת אזרחי המדינה, בעלי הזכות לבחור לכנסת, היא מקיימת עמם, בדומה למפלגות אחרות במדינה, שיח ציבורי בנושאים שונים, שעל סדר היום הלאומי, בין היתר, באמצעות שימוש באמצעי תקשורת דיגיטאליים כגון: אפליקציות, הודעות דואר אלקטרוני, אתרי אינטרנט ופעילות ברשתות החברתיות. המשיבה 1 מקיימת גם פעילות ארגונית באמצעות התקשורת הדיגיטלית שנועדה להגדיל את היקף ההשתתפות של תומכיה בבחירות ושל הציבור בכלל.

40. השיטה הדמוקרטית במדינה, שבה נבחרים מוסדות השלטון המרכזיים והמוניציפליים על ידי אזרחי המדינה היא המקור לזכותם של המפלגות ושל אזרחי המדינה לקיים פעילות פוליטית ולממש את זכותם לחופש ביטוי פוליטי, שבמסגרתו הם מתחרים על קולם של הבוחרים. בתחרות של המפלגות על קולם של הבוחרים הם מציגות להם את תפיסת עולמם בתחומי החיים השונים במדינה ואת הישגיהם. **כל מדינה דמוקרטית מייחלת לכך ששיעור ההשתתפות של אזרחיה בפעילות הפוליטית ובהליכים הדמוקרטיים, המתקיימים בה לקביעת מוסדות הממשל שלה ודרך כך לביסוסם של ערכי הדמוקרטיה בקרב אזרחי המדינה, יהיה גבוה.**

41. כדי לעודד את התחרות בין המפלגות ולהבטיח את קיומו של שיח ציבורי במערכת הבחירות, המדינה מממנת את הוצאות הבחירות של המפלגות מאוצר המדינה, המסתכמות במאות מיליוני ₪ לכל מערכת בחירות. לתכלית זו קבעה המדינה הסדר לפיו המפלגות, הסיעות בכנסת וגורמים אחרים שמתמודדים בבחירות, זכאים לקבל מהמדינה מאגר מידע מעודכן הכולל את פרטיהם אישיים של כל אזרחי המדינה בעלי הזכות לבחור בבחירות לכנסת ובבחירות לרשויות המקומיות.

42. סעיף 39 לחוק הבחירות לכנסת (נוסח משולב), תשכ"ט-1969, מעניק למפלגה שיש לה ייצוג בכנסת ולמפלגה שנרשמה לפי חוק המפלגות, את הזכות לקבל מהמדינה מאגר מידע, שכולל מידע אודות כל בעלי הזכות לבחור לכנסת. המידע כולל את שם המשפחה, השם הפרטי, שם האב או האם, המען ומספר הזהות הרשומים במרשם האוכלוסין של כל בעלי הזכות לבחור. סעיף קטן (ג) קובע כי המידע ימסר למפלגה בכפוף להתחייבותה "שלא תעשה שימוש במידע פנקס, לרבות העברתו לאחר, אלא לצורכי התמודדות בבחירות ולצורכי קשר עם ציבור הבוחרים". בהתאם לסעיף קטן (ד) השר רשאי להורות על נקיטת אמצעי הגנה לשמירה על המידע ובהתאם לסעיף קטן (ה) "שר הפנים יודיע לרשם מאגרי המידע כהגדרתו בחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, לאילו מפלגות או סיעות נמסר מידע פנקס".

43. הסדר דומה נקבע גם בסעיף 16 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), המעניק למפלגה, סיעה בכנסת, סיעה במועצת הרשות המקומית או לנציג רשימת מועמדים כהגדרתם בחוק, את הזכות לקבל מאגר מידע של בעלי הזכות לבחור בבחירות לרשויות המקומיות.

44. הנה כי כן, החוק העניק לכל המפלגות המתמודדות בבחירות לכנסת ובבחירות לרשויות המקומיות את הזכות לקבל מידע לגבי האזרחים בעלי הזכות לבחור. מידע זה הוא תנאי לקיומה של מערכת בחירות דמוקרטית ולקיומו של שיח דמוקרטי בין המפלגות לבין הבוחרים. האינטרס של המדינה לעודד את קיומה של תחרות בין המפלגות על קולם של הבוחרים באמצעות תעמולת בחירות והאינטרס של אזרחי המדינה לכך שפרטיותם לא תיפגע, משתקפים היטב בנוסח החוק שקובע כי המידע יימסר למפלגה רק **"...לצורכי התמודדותה בבחירות ולצורכי קשר עם ציבור הבוחרים"** וכן בהוראות חוק נוספות, שביקשו להבטיח כי בתום מערכת הבחירות, המפלגות תחזרנה למדינה את מאגרי המדינה שקיבלו ותשמדנה כל מידע שמקורו במאגרי מידע אלה.

45. בעידן הנוכחי הקשר של המפלגות עם "ציבור הבוחרים" ותעמולת הבחירות שהמפלגות מקיימות **"לצורכי התמודדותה בבחירות ולצורכי קשר עם ציבור הבוחרים"** נעשים בעיקר באמצעים דיגיטליים, הכוללים אפליקציות, דפים ברשתות החברתיות, הודעות קול, הודעות sms, הודעות WhatsApp והודעות דואר אלקטרוני.

46. לצורך כך מתקשרות המפלגות עם חברות שמתמחות בטיוב נתונים, כלומר באיתור מספרי טלפון של בעלי הזכות לבחור. איתור מספרי הטלפון נעשה בהתאם לחוק ממאגרי מידע שמפורסמים לציבור, כגון: ספרי טלפונים. טיוב המידע נעשה רק לגבי חלק מבעלי הזכות לבחור, שכן ישנם בעלי זכות לבחור שאין להם טלפון נייד או נייד או שמספר הטלפון שלהם חסוי. טיוב הנתונים יכול להיעשות גם באמצעות הבוחרים שיכולים לקבל הרשאה לראות את הפרטים שלהם במאגר המידע ולעדכן אותו.

47. בהתאם לדרישת משרד הפנים הליכוד התחייב להשמיד את המידע וכל עיבוד שייעשה ממנו תוך 7 ימים לאחר תום המועד להגשת ערעורים על תוצאות הבחירות לכנסת ולהחזיר למשרד הפנים את המאגר שקיבל מימנו. הליכוד ינהג בהתאם להתחייבותו כלפי משרד הפנים. ההתחייבות הליכוד למשרד הפנים, מצורפת לתגובת הליכוד לעתירה לכבוד יושב ראש וועדת הבחירות, המצ"ב כנספח 3 לעתירה ז.

48. המידע שהמדינה מוסרת למפלגות ולמתמודדים במסגרת מערכת הבחירות על בעלי הזכות לבחור כולל פילוח אחד בלבד. בבחירות לכנסת הפילוח הוא שהאזרח הינו בעל זכות לבחור לכנסת. בבחירות לרשויות המקומיות, הפילוח הוא שהאזרח הינו בעל זכות לבחור ביישוב מסוים. המדינה אינה מוסרת למפלגות מידע מעבר לנדרש לצורכי הבחירות, כגון: מידע לגבי מצבו המשפחתי, מצבו הסוציו-אקונומי, מצבו הבריאותי, משלח ידו וכל מידע אחר שיש בו כדי לפגוע בפרטיותו של האזרח.

המקרה שבפנינו

49. אלקטור, הינה אפליקציה של ניהול בחירות, שבמצעת באמצעות טכנולוגיות מידע עדכניות, ניהול המידע אודות הבוחרים על ידי המפלגות ופעיליהם היה מתבצע במשך עשרות שנים באופן ידני באמצעות שימוש בדף נייר, עיפרון וטלפון. המפלגות היו מקבלות את פנקס הבוחרים, גוזרות ממנו את המידע של כל קלפי ומעבירות אותו לחברי המפלגות במטות העירוניים, שהיו מתקשרים לאוהדי המפלגה ובאזור גאוגרפי מסוים וממריצים אותם לבוא לקלפיות להצביע.

50. ביום הבחירות המשקיפים בקלפי מטעם המפלגות היו משתמשים בטופס ידני שקיבלו מוועדת הבחירות שכלל את הקוד המספרי שניתן לכל בוחר, ומסמנים עליו את הבוחרים שהצביעו. המידע היה עובר למטה הבחירות המקומי שבו הפעילים היו מתקשרים לבוחרים וממריצים אותם לבוא להצביע.

51. לאפליקציה אלקטור, אין ממשק לאתר www.likud-2020.co.il, כפי שהעותרים טענו בעתירתם ולא לשום אתר אחר.

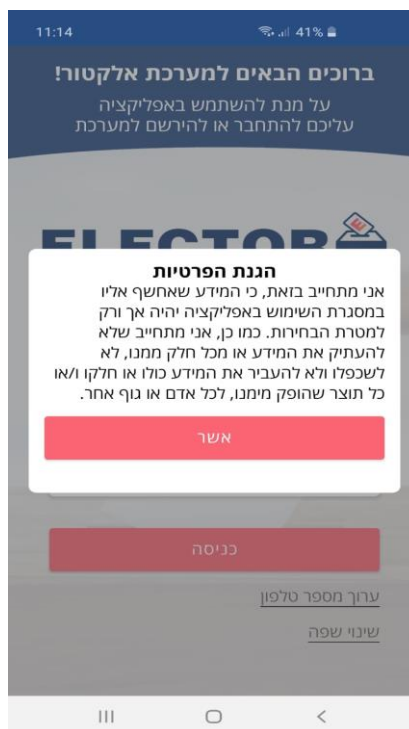
52. המטרות שעומדות לנגד עייני הליכוד, שנכללות בגדר הביטוי "צרכי הבחירות", הן שתיים: ראשית, לקיים שיח פוליטי עם הבוחרים ושנית, להגדיל את ההשתתפות של הבוחרים בהליכי הבחירות וכן להגדיל את אחוז ההצבעה של המצביעים בבחירות. מטרות אלה הן מימוש הזכות של הליכוד ושל אזרחי המדינה, פעילי הליכוד ואוהדיו, לחופש ביטוי פוליטי.

53. זאת ועוד, השימוש שהליכוד עושה במידע שבפנקס הבוחרים, אינו פוגע בפרטיותם של הבוחרים הרשומים בפנקס הבוחרים שנמסר לליכוד על פי החוק, שכן הליכוד אינו מגלה לאזרחים המשתמשים באפליקציה, מידע שגילוייו לציבור אסור, כגון: את דעתו הפוליטית ואמונתו של הבוחר, מה גם שהליכוד

אינו יודע אותם. הכללתו של בוחר ברשימת פוטנציאל המצביעים לליכוד, אינה מלמדת על דעתו הפוליטית או אמונתו.

54. השימוש באפליקציה אינו ניתן לכל מבקש, אלא רק למי שקיבל הרשאה להשתמש באפליקציה והתחייב לשמור על המידע, לא להעבירו לאחר ולא להשתמש בו אלא לצרכי הבחירות. האפליקציה כפופה למערכת הרשאות מוגדרת וגם אלקטור התחייבה לשמור על המידע. המנהלים המורשים במטה הבחירות חותמים על כתב התחייבות לשמירה על המידע וכי הם מודעים להגבלות על השימוש במידע. המורשים הבכירים מטעם הליכוד להשתמש בפנקס הבוחרים, אינם חייבים להיות עובדי הליכוד. הליכוד היא מפלגה שבה נבחר הציבור של הליכוד, כמו למשל, שרים, חברי כנסת וראשי רשויות מקומיות, וכן ראשי מוסדות בליכוד לרבות ראשי סניפים, משתתפים באופן פעיל ואינטנסיבי בניהול מערכת הבחירות. הינה כי כן הליכו נוהג בהתאם לתקנה 7 לתקנות אבטחת מידע. **כתב התחייבות לשמירה על המידע, מצורף לתגובת הליכוד לעתירה לכבוד יושב ראש וועדת הבחירות, המצ"ב כנספח 3 לעתירה זו.**

55. זהות המשתמשים באפליקציה מותרת על פי החוק והיא כוללת מנהלים בכירים במטה הבחירות שחתומים על התחייבות לשמירה על המידע שבמאגר המידע והשימוש שהם עושים במאגר הוא אך ורק לצורכי הבחירות ולא לשום מטרה אחרת. משתמשים שמבקשים לקבל הרשאה להשתמש במערכת חייבים לאשר הצהרה לפני כניסתם למערכת, תוך כדי שכתובת הק"ו ומספר הטלפון נשמרים במערכת.



נוסח ההצהרה הוא :

56. הכניסה לאפליקציה של משתמש שהוא פעיל הינה רק בעת קבלת הרשאה ממנהלי המטה או מי מטעמו. בלי קבלת הרשאה המשתמש לא יוכל להיכנס למערכת.

57. משתמש שהוא פעיל, שקיבל הרשאה להשתמש באפליקציה, יכול להשתמש בה שימוש מאוד מוגבל. הוא אינו יכול לצפות במספרי תעודות הזהות של הבוחרים, אינו יכול לייצא מידע או קובץ. המשתמש אינו יכול לשאוב את המידע של פנקס הבוחרים מהאפליקציה ואף לא את חלקו. המשתמש אינו חשוף לכל המידע שנמצא במאגר הבוחרים ובכל מקרה הוא אינו חשוף למידע רגיש כגון: למספרי תעודות הזהות של הבוחרים ו/או לאמונתם או דעתם הפוליטית של הבוחרים, שממילא אינם ידועים. המידע שהמשתמש הפעיל נחשף אליו הוא שם פרטי, כתובת, מספר טלפון, וכמה פרטים אודות אנשים שהמשתמש עשוי להכיר – שם, כתובת ושפה מדוברת.

58. זאת ועוד, משתמש בהרשאת פעיל לא יכול לחפש יותר מ-50 חיפושים בסה"כ, לא יכול לייצא דוחות או לבצע כל חיתוך כלשהו, לא יכול לראות תעודת זהות כלל. היחיד שזכאי להוריד דו"חות מהמערכת הוא מנהל מטה. במידת הצורך יכול לתת הרשאה ספציפית למנהל איזור (בו הוא חשוף לאיזור שלו בלבד). יש סיסמה ספציפית לכל משתמש. מספר הטלפון של המשתמש אינו נתון שמקים הרשאה להשתמש באפליקציה. משתמש באפליקציה שהוא משקיף בקלפי, רואה אך ורק את שמות המצביעים ומספרם שרשומים ב"רשימת המחיקות" שמתבססת על "פנקס המחיקות" שמתנהל על ידי וועדת הקלפי.

59. המשתמש רשאי לעדכן את פרטיו, ביניהם, את מספר הטלפון שלו, השפה שלו, ולעדכן האם הוא מתכוון להצביע בבחירות והאם הוא מעוניין להתנדב בליכוד.

60. הנה כי כן, השימוש של הבוחרים באפליקציה, אינו שימוש אסור ופסול, כפי שטוענים העותרים, אלא הוא מימוש של זכות הפוליטית להיות מעורבים בהליכי הבחירות הדמוקרטיים.

61. המשיבה 2, אלקטור תוכנה בע"מ, הינה על פי הצהרתה בעלת ניסיון בתחום ניהול מידע אודות בוחרים והעניקה ומעניקה שירותים בתחום זה למפלגות רבות במערכות בחירות רבות לכנסת מערכות הבחירות לרשויות המקומיות ולטענתה היא בקשר שוטף עם הרשות להגנת הפרטיות ואף חתמה לטענתה על תצהיר לרשם מאגרי מידע ולכן, כבעלת עסק המתמחה בתחום האמון על שמירת המידע ואבטחתו ועל הוראות חוק הגנת הפרטיות והתקנות שהותקנו לפיו, מותר היה למסור לה את פנקס הבוחרים "לצרכי הבחירות" כלומר לצורך יצירת האפליקציה. יובהר, כי בתום מערכת הבחירות החברה תבער את כל המידע שברשותה ותחתום על תצהיר בנוסח המצ"ב המאשר כי היא ביערה את המידע. **כתב התחייבות**

לביעור מידע, מצורף לתגובת הליכוד לעתירה לכבוד יושב ראש וועדת הבחירות, המצ"ב כנספח 3 לעתירה זו.

62. טיוב הנתונים של הבוחרים, כלומר הוספת מספרי הטלפון שלהם והכללתם בקבוצה של מצביעים פוטנציאליים לליכוד, אינם אסורים על פי החוק. מדובר בפעולה מותרת המתבצעת על ידי כל המפלגות, שמטרתה להגדיל את אחוז ההצבעה בבחירות והיא נעשית "לצרכי הבחירות" בלבד. מידע זה משמש את הליכוד, אך ורק לצרכי הבחירות והליכוד יבער אותו בסוף מערכת הבחירות.

63. טיוב המידע אינו יוצר מאגרי מידע חדשים שחייבים ברישום, ואולם ככל שיווצרו כאלה, עד לתום מערכת הבחירות, הליכוד ינקוט בהליכים הנדרשים לרישום אצל רשם מאגרי המידע. הואיל והמידע, יבוער בתום מערכת הבחירות, לא יהיה צורך ברישום.

64. הבוחרים שעושים שימוש באפליקציה ומעדכנים את המידע יודעים כי המידע הוא לצרכי הבחירות בלבד. אזרח שמעדכן באפליקציה שהוא תומך בליכוד ומעדכן פרטים של בוחרים אחרים שהוא ממליץ לעניין אותם להצביע לליכוד, אינו מגלה את אמונתם או דעתם הפוליטית מה גם שמידע זה אינו בשום פנים ואופן נחלתו של הציבור.

65. פנקס הבוחרים שנמסר לליכוד, נמסר לו על ידי משרד הפנים שהוא רשות מוסמכת של המדינה ולכן, בוחר שמבקש להימחק מפנקס הבוחרים צריך לפנות בבקשה למשרד הפנים או לוועדת הבחירות המרכזית לכנסת ולא לליכוד שקיבל את פנקס הבוחרים ממשרד הפנים.

66. ניהול מערכות המידע של הליכוד בבחירות, בדומה לכל המפלגות, מפוקח על ידי משרד הפנים, על ידי הרשות להגנת הפרטיות ולאחר הבחירות, על ידי משרד מבקר המדינה. כל מפלגה, ובכלל כך הליכוד, התחייבו בכתב כלפי משרד הפנים בטופס בקשה לקבלת פנקס הבוחרים, לעשות בפנקס הבוחרים שימוש אך ורק לצרכי הבחירות ולהשיב את הספר למשרד הפנים בתום הבחירות. הרשות להגנת הפרטיות מקיימת מעת לעת קשר עם המפלגות. במהלך מערכת הבחירות הנוכחית, הרשות להגנת הפרטיות קיימה פיקוח קפדני על מערכות המידע של הליכוד ועל השימוש באפליקציה.

67. המשיבה 2, נקטה, לטענתה, בכל אמצעי האבטחה הנדרשים והמקובלים לצורך שמירת המידע. זאת ועוד, הליכוד מבצע בדיקות על ידי יועצים מומחים בתחום הסייבר ואבטחת המידע של מאגרי המידע שברשותו לרבות של האפליקציה. לטענת המשיבה 2, ביום שבת ה-8 בפברואר 2020, התגלתה פריצה לאפליקציה למשך פרק זמן קצר. המשיבה 2, נקטה, לטענתה, באמצעים הנדרשים לחסימת הפרצה ומניעת חדירות

לא מאושרות למערכת. לאור הטענה בדבר חשיפה של פנקס הבוחרים כתוצאה מהפרצה לאפליקציה, הרשות להגנת הפרטיות ערכה, החל מיום הדיווח על הפרצה, בדיקות חוזרות ונשנות של המערכת בדגש על רמת האבטחה של האפליקציה, במשרדיה של המשיבה 2. ההערות של הרשות להגנת הפרטיות תוקנו ויושמו והאפליקציה נמצאת בשימוש.

השימוש באפליקציה ביום הבחירות על ידי משקיפים

68. השימוש באפליקציה ביום הבחירות הוא שימוש מותר שאינו סותר את תקנה 45 לתקנות הבחירות. השימוש באפליקציה אינו שיחת טלפון. המכשיר הסלולרי אינו טלוויזיה ו/או רדיו. האפליקציה מחליפה פרקטיקה עתיקת יומין שבה חברי ועדת הקלפי והמשקיפים נהגו לסמן "ברשימת המחיקות" את הבוחרים שהצביעו ולעדכן את מטה הבחירות שלהם בנוגע לבוחרים שטרם הצביעו. המידע אפשר למפלגות להמריץ את אוהדיהם הפוטנציאליים לקלפיות.

69. משקיף זכאי לראות את כל המצביעים שמשויכים לקלפי ספציפית בלבד, ולסמן מי הצביע ומי לא. הוא לא רואה תעודת זהות, אלא רק שם ומספר בוחר, כפי שרשום בפנקס המחיקות, שמתנהל על ידי וועדת הקלפי. משקיף יכול לחפש מצביע רק בקלפי, שאליה הוא משויך על פי המספר שלו בפנקס המחיקות ולא על פי מספר תעודת זהות של הבוחר, שהוא נתון שאינו ידוע לו.

70. מפלגות רבות משתמשות באפליקציות ו/או באמצעים דיגיטליים אחרים ביום הבחירות מאתר הקלפי, באמצעות המשקיפים שלהם על מנת לעדכון את מטות הבחירות שלהם לגבי הבוחרים שהצביעו. מטעם זה ראוי לדעתנו, שהשאלה על שימוש של משקיפים באפליקציית בחירות או בטכנולוגיה אחרת בקלפי תבוא בפני מליאת ועדת הבחירות המרכזית שבה כל סיעות הכנסת יוכלו להביע עמדתם בסוגיה או לחילופין לבקשת מהסיעות להגיש לכבוד יו"ר ועדת הבחירות את תגובתם בעניין זה.

71. עוד ראוי להדגיש כי, כאמור לעיל, מפלגות נוספות משתמשות בתוכנות לניהול מערכת המידע של הבוחרים, ואכן חיפוש במרשתת מעלה שכחול לבן, מרץ וימינה משתמשות בתוכנות כמו למשל בכתובות הבאות:

<https://www.themarker.com/news/politics/.premium-1.7853729>

<https://www.calcalist.co.il/internet/articles/0,7340,L-3789110,00.html>

72. על פי הדין ושיטת המשפט הנוהגת בישראל יש לחברי ועדות הקלפי ולמשקיפים, המתמנים על פי החוק מטעם המפלגות השונות כדי לפקח על טוהר הבחירות – זכות להשתמש באפליקציה לניהול המידע אודות בעלי הזכות לבחור בקלפי מסוימת שבה הם משקיפים. מימוש זכות זו נועד להגדיל את אחוז ההשתתפות של האזרחים בבחירות ולהגן על הזכות להיבחר.

73. המשיבה סבורה כי אין כל מקור חוקי לאסור את השימוש באפליקציה בקלפי אלא נהפוך הוא, יש מקור חוקי להתיר ואף לעודד את השימוש באפליקציה שכן היא נועדה להעלות את אחוז ההצבעה בבחירות.

74. לעמדת המשיבה, למשקיפים יש זכות להשתמש באפליקציה **מכוח עקרון החוקיות שמתיר להם מה שלא נאסר בחיקוק, שכן הם אינם רשות שלטונית הכפופה לעקרון חוקיות המנהל** – הם מוצבים בתפקידם כנציגי מפלגה פוליטית המופקדים על הגנת האינטרסים שלה ורק אם מעוניינת בכך, כקבוע בתקנה 20(ג) לתקנות הבחירות לכנסת תשל"ג-1977 (להלן: "**התקנות**") ובסעיף 24(ד) לחוק הבחירות - ביחס למשקיף. בהיעדר חיקוק או תקנה אשר אוסרים על משקיף לעדכן נתונים באפליקציה, מבלי לפגוע כלל וכלל בחשאיות הבחירות שמתבצעת מאחורי הפרגוד כנגזר מסעיף 4 לחוק יסוד: הכנסת - הרי שזכותו של משקיף להשתמש באפליקציה לעדכון הבחורים שהצביעו, כשהוא נעזר לצורך כך ברשימת המחיקות.

75. הואיל ובסמכות ועדות הבחירות המרכזית והאזוריות להגביל רק פעילות אשר מפריעה לניהול התקין של הליך ההצבעה או לחשאיות פתק ההצבעה כנגזר מהחשאיות שמוגנת בחוק יסוד: הכנסת, הרי שכל עוד השימוש באפליקציה מתבצע באופן שאיננו פוגע באינטרסים אלה - אין צורך בגורם כלשהו אשר יתיר באופן פוזיטיבי את השימוש באפליקציה על ידי המשקיפים.

76. נוסף על האמור, השימוש באפליקציה הוא אמצעי בעזרתו יכול המשקיף לבצע את תפקידו ולממש את תכלית מינויו - מינוי שקבוע מפורשות בסעיף 24(ד) לחוק הבחירות כזכות של כל מפלגה וההסמכה לכך בעצם ההסמכה הראשית בחוק (ראה לדוגמה בנושא זה בג"צ 757/84 איגוד העיתונאים היומיים בישראל נ' שר החינוך והתרבות, פ"ד מא(4) 337 (1987)).

77. אם לא די בכך, הרי שהסדרים רבים הקבועים בחוק הבחירות (דוגמת סעיף 119) ובתקנות (דוגמת סעיף 45א) שעניינם התנהגות במתחם הקלפי - הבהירו את רצון המחוקק בעניין, מבלי להתייחס לעניין, ונוצר הסדר שלילי המתיר הפעלת אפליקציה בידי משקיף.

78. **יודגש כבר כעת**, כי השיטה המשפטית בישראל ובפרט סעיף 4 לחוק יסוד: הכנסת מגינה רק על חשאיות תוכן ההצבעה אך היא אינה מקנה זכות לחשאיות על עצם ההצבעה, שחשאיותה לא קיימת על פי סעיף 74 לחוק הבחירות, הקובע תיעוד של הליך זיהוי הבוחר, בדבר אופן ההזדהות בקול, בדבר הסימון ובדבר התיעוד, במהלך ההצבעה. הלכה למעשה, כל מי שמציג את תעודת הזהות שלו ממילא נרשם והצביע בפתק לאחר שזוהה כדין. הדבר חוזר על עצמו ביתר פירוט בהנחיות שבתקנות בדבר אופן ההצבעה.

79. שימוש באפליקציה על ידי המשקיפים בקלפי, אינו פוגע בזכות לפרטיות ואינו מפר אף לא אחת מהוראות סעיף 2 לחוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981.

80. לגישתנו, שימוש באפליקציה של ניהול מידע אודות הבוחרים בקלפי מסוימת, אינו פוגע בזכות של הבוחרים לפרטיות. ואולם ככל שקיימת טענה לפגיעה בפרטיות הרי שהיא תיכנס בגדרי סעיף 6 לחוק הגנת הפרטיות הדין **"פגיעה שאין בה ממש"**, ופגיעה שלכאורה יש בה ממש - **חוסה תחת אחת ההגנות המפורטות** בסעיף 18 לחוק הגנת הפרטיות, כמו למשל, אלה המפורטות בסעיפים 18(2), (ב), (ד), (ה) ו- (3) לחוק.

81. **הלכה למעשה, העובדה כי אזרח מסוים מימש בקלפי את זכותו להצביע – היא מידע המועבר לכלל המפלגות המשקיפות בקלפי**. כל מי שמציג את תעודת הזהות שלו ממילא נרשם על ידי ועדת הקלפי.

82. לגישתנו, לאור הוראות החוק המתוארות לעיל ובכפוף לאמור בהן, יש לכל אחת מרשימות המועמדים המתמודדות בבחירות לכנסת זכות לקבל מידע מהמשקיפים שלהם בקלפיות אודות הבוחרים שמימשו את זכותם להצביע.

83. בעניין זה, הביע כבוד השופט ניל הנדל, יו"ר וועדת הבחירות המרכזית את עמדתו:

"חשאיות הבחירות .

סעיף 4 לחוק יסוד: הכנסת קובע, בין היתר, כי **"הכנסת תיבחר בבחירות כלליות, ארציות, ישירות, שוות, חשאיות, ויחסיות, לפי חוק הבחירות לכנסת"**. אחת מדרישות חוק היסוד – שאותה נועד לפרוט חוק הבחירות – היא חשאיות הבחירות. ודאי שדרישת החשאיות כוללת את חשאיות תוכן ההצבעה, דהיינו למה הצביע כל מצביע. זהו גבול גזרה אחד של החשאיות. אך האם יש גזרות נוספות? ומהן? בענייננו נטען כי ניתן לסמן באפליקציה אם אדם מסוים הצביע. מתגובות הצדדים אף ניתן היה ללמוד כי באופן עקרוני אין לכל אזרח בישראל גישה לסטטוס ההצבעה של חברו, אך ככל שגורם כלשהו העלה את המידע לאפליקציה ביום הבחירות – גורמים מפלגתיים

כאלה ואחרים יכולים לצפות בו. אפשרות זו מעלה מספר שאלות: האם דרישת החשאיות בחוק היסוד כוללת גם חשאיות בדבר עצם ההצבעה ביום הבחירות? האם יש הבדל בהקשר זה בין ידע שהוא נחלת הכלל, ידע הקיים רק אצל מפלגות או ידע הקיים אצל גורמי המדינה? והעיקר – הכיצד להתמודד עם הטכנולוגיה החדשה גם כאשר אוחזים בעקרונות ישנים? בה"ש 7/22 עדאלה – המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל נ' הליכוד – תנועה לאומית ליברלית, פסקה 60 (26.8.2019) התייחס לסוגיה זו יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית, המשנה לנשיאה ח' מלצר, וקבע כך:

"המבקשים טוענים כי לא רק הזכות לפרטיות נפגעת כאן אלא גם הזכות לחשאיות בבחירות. המשיבים טוענים לעומתם כי החשאיות חלה רק בשלב ההצבעה בפועל, קרי – בחירת הפתק והכנסתו למעטפה מעבר לפרגוד שבתא ההצבעה, ולא על עצם העובדה שהתייצב לבחור. האם החשאיות בבחירות משתרעת גם על הידיעה כי פלוני בחר אם לאו, זוהי שאלה נכבדה שטרם הוכרעה בפסיקה, וטעונה עוד ליבון ואינני רוצה לקבוע בה מסמרות, במיוחד בשים לב לכך שרשימת הבוחרים שהצביעו איננה, לכאורה, חסויה בפני סיעות הכנסת ששלחו נציגים לוועדת הקלפי."

באותו עניין נדונה השאלה באילו מקרים ניתן לצלם תמונות של בוחרים שהגיעו להצביע, באופן שעלול לחשוף את עצם הגעתם להצביע בבחירות. כפי שעולה מהציטוט, לא הוכרעה השאלה האם עצם חשיפת העובדה כי בוחר מסוים הצביע או לא הצביע מפרה את עקרון החשאיות. יצוין, כפי שגם צוטט, שהנוהג מזה שנים רבות הוא כי נציגים מטעם מפלגות שונות המצויים באתר הקלפי – חברי ועדת הקלפי או משקיפים – מסמנים על גבי עותק מן הפנקס המצוי ברשותם את זהות המצביעים בקלפי. זאת לשם העברת מידע זה לחברי מפלגתם, כדי שינסו לפנות אל מי שעשוי לתמוך במפלגה וטרם הצביע. שאלה היא האם נוהג זה מתיישב עם עקרון החשאיות, וגם אם התשובה לכך חיובית – האם זה המצב גם כאשר עוברים אנו מדפי הנייר אלי אפליקציה ומרשתת. לעיתים הטכנולוגיה וההכרעות הכרוכות בעקבה מאירים באור שונה גם תופעות בלתי טכנולוגיות שקדמו להתפתחות המדע והמשפט. אף אני לא אביע עמדה בסוגיות אלה במסגרת החלטה זו, ולו מן הטעם שמסקנתי הסופית היא כי איני מוסמך להיעתר לעתירה. יתר על כן, הסוגיות מורכבות וניתן להשיב עליהן באופנים שונים."

84. תגובה זו נתמכת בתצהירים לאימות העובדות הנטענות בה.

85. לאור האמור לעיל בית המשפט הנכבד, מתבקש לסלק את העתירה על הסף ולחילופין לדחותה לגופה ולחייב את העותרים לשלם למשיבה הוצאות משפט.

באי כוח המשיבה 1:

ס/ שמואל תמיר
שמואל תמיר (שורקי), עו"ד

ניצח הלוי
ניצח הלוי, עו"ד




אבי הלוי, עו"ד
היועץ המשפטי של תנועת הליכוד

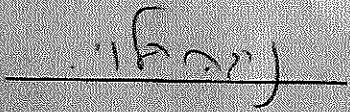
תצהיר

אני הח"מ, צורי סיסו, נושא ת.ז. 032349250 לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן, מצהיר בזאת בכתב כדלקמן:

1. הנני משמש כמנכ"ל הליכוד, היא המשיבה מספר 1 בהליך דגן.
2. הריני עושה תצהירי זה בתמיכה לתגובת הליכוד לבג"ץ 1311/20 עו"ד שחר בן מאיר ואח' נגד הליכוד ואח'.
3. האמור בסעיפים 10, 11, 12, 17, 18, 25, 29, 35, 36, 38, 39, 41, 57, 63, 66, 68, 71 ו-81, בתגובת הליכוד הוא נכון לפי מיטב ידיעתי ואמונתי.
4. זהו שמי וזו חתימתי ותוכן תצהירי אמת ונכון.


צורי סיסו

אני הח"מ, עו"ד ניצה הלוי, רישיון מס' 66558, מאשרת בזאת כי ביום 23 בפברואר 2020 הופיע בפני צורי סיסו, הנושא ת.ז. מס' 032349250, ולאחר שהוזהרתי כי עליו להצהיר את האמת בלבד וכי אם לא יעשה כן, יהא צפוי לעונשים הקבועים בחוק, חתם בפני על תצהיר זה.



ניצה הלוי, עורכת דין, עו"ד
רישיון מס' 66558
מנחת מושבה, ד.ג. עמק חירדן

תצהיר

אני הח"מ, צור ימין, נושא ת.ז. 300947256 לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן, מצהיר בזאת בכתב כדלקמן:

1. הנני משמש כמנכ"ל אלקטור תוכנה בע"מ היא המשיבה מספר 2 בהליך דנן.
2. הריני עושה תצהירי זה בתמיכה לתגובת הליכוד לבג"ץ 1311/20 עו"ד שחר בן מאיר ואח' נ' הליכוד ואח'.
3. האמור בסעיפים 51-49, 54 (אלקטור איננה מחליטה לגבי מי מקבל הרשאה), 55, 56, 57, 58 (זו ברירת המחדל בתוכנה), 59, 60, 61, 62, 65, 67, (נכון להיום), 69, ו-71, בתגובת הליכוד הוא בדיעתי האישית.
4. זהו שמי וזו חתימתי ותוכן תצהירי אמת ונכון.



צור ימין

אני הח"מ, עו"ד ירון דוד, רישיון מס' 13976, מאשר בזאת כי ביום 23 בפברואר 2020 הופיע בפני צור ימין, הנושא ת.ז. מס' 300947256, והמוכר לי אישית, ולאחר שהוזהרתי כי עליו להצהיר את האמת בלבד וכי אם לא יעשה כן, יהא צפוי לעונשים הקבועים בחוק, חתם בפני על תצהיר זה.



ירון דוד, עו"ד
מ.ה. 13976
זינוינסקי 33, מגדלי התאומים
רמת-גן 5251107
ירושלים: 054-7767710
Email: yaronda60@gmail.com